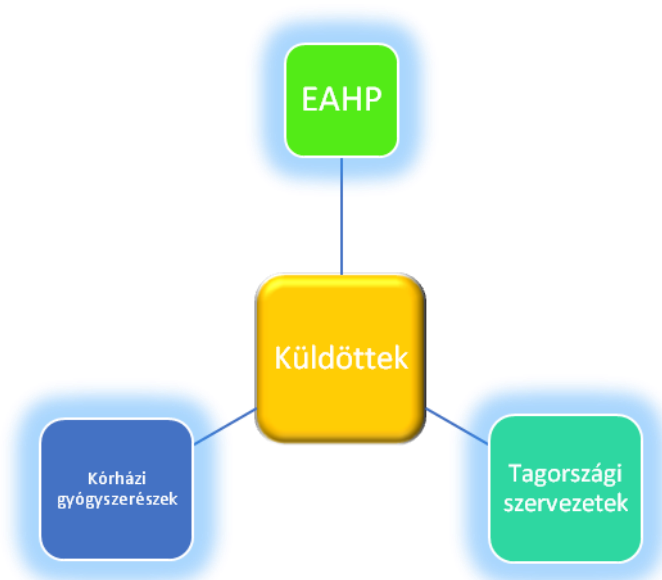

Beszámoló a 2016. évi első küldöttgyűlésről

Az éves küldöttgyűlésnek idén októberben Brüsszel adott otthont. A találkozón a kijelölt nemzeti Küldöttek által 26 ország tette tiszteletét, hazánkat dr. Kozma Ádám képviselte. A 46. prágai közgyűlésen elfogadták a tagszervezetek által delegált Küldöttek kijelölését, akik fontos elemként vehetnek részt a brüsszeli Állásfoglalás európai szintű implementációjában. A Küldöttek az elsődleges kapcsolatok az EAHP, a tagországi szervezetek és a kórházi gyógyszerészek által megvalósított munka között.

A Küldöttek toborzásában a tagszervezetek eredményes delegálásának köszönhetően 28 tagállam legalább egy Küldöttel rendelkezik. Feladataik:

- elsődleges kapcsolattartó szerep az EAHP és a nemzeti szervezetek között
- az európai Állásfoglalással kapcsolatos, tagország-specifikus egyéni szükségletek és prioritások továbbítása az EAHP felé
- erőforrások kidolgozása az Állásfoglalás implementációjának elősegítése érdekében

A találkozó témái között megvitatásra kerültek a delegált küldöttek feladatai, milyen célokat akarunk megvalósítani, milyen akadályokkal állunk szemben és milyen lehetőségek vannak a kezünkben ahhoz, hogy a brüsszeli Állásfoglalást a lehető leghatékonyabban tudjuk Európaszerte integrálni a kórházi gyógyszerészet területén. Joan Peppard elnökszöveg vezetésével szoros munkarend mellett, egy interaktív, barátságos szakmai megbeszélésen vehettünk részt. Az elnöki köszöntőt követően a napirendi pontok a

következők voltak:

1. Projekt megvalósítás, avagy a Küldöttek szerepe
2. Program-tervezés és mérföldkövek
3. Program implementáció: az érdekelt felek, és résztvevők meghatározása
4. Milyen erőforrások vannak a kezünkben (felmérések, posterek, cikkek, hírlevelek, stb)
5. Jelenlegi elképzelések, esettanulmányok felhasználása a jövőbeli tervek megvalósításához

A tudatosság fokozása – figyelemfelkeltő kampány

Az európai kórházi gyógyszerészek több mint 50 %-a még nem hallott az európai állásfoglalásról, így az egyik legfontosabb a tudatosság fokozása egy figyelemfelkeltő kampány segítségével, hogy előremozdítsuk az Állásfoglalás implementációját, valamint hogy megváltoztassuk a kórházi gyógyszerészeti kultúrát. Fontos leszögezni, hogy az EAHP nemcsak a kórházi gyógyszerészeket célozza meg, hanem egyéb fontosabb érdekképviselői szervezeteket és csoportokat is (kórház igazgatók, egészségügyi minisztérium, betegcsoportok, stb.). Az EAHP az alábbi eszközökkel próbálja ezt megvalósítani:

- Speciális weboldal az implementációs program számára
- Negyedéves hírlevél a megvalósulásról
- Közösségi média fejlesztése
- Prospektusok, kiadványok szerkesztése és kiadása

- Tájékoztató kiadványok, levelek közlése a minisztériumokkal (lefordítva az adott nemzeti nyelvre)
- Ajánlólevelek
- PowerPoint prezentációk
- Sajtóközlemények
- Rövid tájékoztató dokumentumok kiadása az érdekelt feleknek

Negyedéves hírlevél

Az EAHP minden negyedévben tájékoztató hírlevelet ad ki az Állásfoglalás megvalósulásáról, és a minden tagállamot érintő, egységes szakgyógyszerész-képzési keretrendszeréről. A hírlevél megjelenési nyelve angol, mely nyelvi akadályokat jelenthet az egyes tagállamokban. Az EAHP célja, hogy ezek az információk minél több érintetthez eljuthassanak, így a nyelvi akadályok leküzdésére önkéntes fordítókat próbált delegálni. Jelenleg az alábbi tagországokban rendelkezünk önkéntesekkel:

Bosznia Hercegovina, Szerbia, Horvátország, Montenegro, Spanyolország, Olaszország, Franciaország, Belgium (francia), **Magyarország (dr. Horváth László** már továbbította is az aktuális lefordított hírlevelet a szervezeti tagok felé), Törökország, Románia, Lengyelország, Szlovákia

Implementációs weboldal

Az EAHP tervei között szerepel egy interaktív, specifikus weboldal kialakítása és üzemeltetése az Állásfoglalás számára. A főbb jellemzők és funkciók közül az egyik legfontosabb egy olyan interaktív térkép kialakítása, mely információkat szolgáltat:

- üzleti esettanulmányokról
- minőségi ellátóhelyek kinevezése – azok a kórházak, amelyek hajlandóak tréningeket tartani, megosztják az Álláspont megvalósításával kapcsolatos információkat
- az implementáció megvalósulási szintjéről Európában

Maga a weboldal külön szekciókat fog fenntartani az Állásfoglalás különböző pontjai számára, melyek olyan előremutató, bizonyítékon alapuló dokumentumokat tartalmaznak, amik támogatják és példákat adnak az európai Állásfoglalás megvalósításával kapcsolatban.

Mit tehetünk a figyelemfelkeltés érdekében?

A tagországi szervezetek az alábbi EAHP javaslatokat alkalmazhatják a figyelemfelkeltés érdekében:

- Az EAHP Állásfoglalással kapcsolatos hírlevelének és információinak lefordítása és továbbítása a szervezet minden tagja felé
- Tájékoztató levelek kiküldése a szervezet minden tagja számára az európai Állásfoglalásról és annak jelenlegi helyzetéről
- Különböző nemzeti és nemzetközi szervezésű találkozókra mutassuk be az Állásfoglalás különböző pontjait, jelenlegi helyzetét
- Tegyük közzé a fontosabb információkat a szervezeti honlapokon, illetve a közösségi média megfelelő színterein
- Osszuk meg a fontosabb információkat a Kamarai oldalon
- Vegyünk részt különböző egészségügyi szervezetek találkozóin

Tervek a közeljövőre: 2016. október – 2017. április

Ez az akcióterv tartalmazza mindazon eszközöket és teendőket, melyek az első küldöttgyűlésen elhangzottak:

Teendők

Végrehajtási csoport

- Jelenleg dolgozunk a találkozón prezentált diák kiközlésén
- Önértékelési kérdőívek kiküldése megtörtént
- Akcióterv elkészítése megvalósult

Küldöttek feladatai

- Fontos, hogy tájékoztassuk a szervezeteket a program jelenlegi helyzetéről és a brüsszeli találkozóról.

- Önértékelési eszközök fejlesztése
- Fontosabb érdekképviselői szervek azonosítása:
 - az EAHP-nak, a Küldötteknek és a nemzeti szervezeteknek közös ügye
 - azonosítani kell ezen érdekképviselői szervek prioritásait és meg kell találnunk a megfelelő utat, amellyel a leghatékonyabban tudjuk megközelíteni őket
- Figyelemfelkeltő kampány

Mint ahogy említettem egy figyelemfelkeltő kampány megszervezése a kórházi gyógyszerészek, valamint a fontosabb érdekképviselők között alapvető fontosságú annak érdekében, hogy az Állásfoglalást minél hatékonyabban tudjuk megvalósítani.

- Erőforrások

A küldöttgyűlésen megvitatásra került a különböző esettanulmányok gyűjtésének és meglétének prioritása. Ezek:

 - bizonyítékon alapuló kutatások
 - olyan esettanulmányok, melyek bizonyosságot adnak a betegek állapotának minőségi javulásáról
 - üzleti tanulmányok a költséghatékonyságról
- Lehetőségek az Állásfoglalás bemutatására

A Küldöttek szerepe olyan alkalmas helyszínek és eszközök kutatása, melyek segítségével bemutatathatóak és megvitatathatóak az európai Állásfoglalás pontjai
- Potenciális stratégiák, akadályok és területi problémák meghatározása

Nemzeti szinten lehetőség van az Állásfoglalás nemzeti „standardok”-ba, vagy „jó gyakorlatokba” történő beillesztésére. Helyi vagy kórházi szinten egy külső egészségügyi akkreditáció lehetőséget adhat arra, hogy az Állásfoglalást minél hatékonyabban tudják beilleszteni a mindennapi gyakorlatba.
- A Küldöttek feladata olyan akadályok vagy problémák felderítése, melyek akadályozzák, vagy akadályozhatják a program kivitelezését.

1. szakasz: Bevezető nyilatkozatok és irányítás

1.1 A kórházi gyógyszerészeti szolgálat legfőbb célja, hogy multidiszciplináris együttműködés révén optimalizálja a betegellátás eredményességét a felelős gyógyszerfelhasználás érdekében.

1.2 Európai szinten kell kidolgozni és megvalósítani a „Helyes Kórházi Gyógyszerészeti Gyakorlat” irányelveit a rendelkezésre álló legjobb evidenciák alapján. Ezen irányelveknek a szükséges emberi erőforrásokról és képzési követelményekről is rendelkezniük kell, valamint segíteniük szükséges a tagállamokat abban, hogy a kórházi gyógyszerészeti szolgáltatások teljes körében és minden szintjén elismert és elfogadott normákat határozzanak meg.

1.3 Az egészségügyi ellátórendszerek korlátozott forrásokkal rendelkeznek, és fontos, hogy ezek felelősségteljesen kerüljenek felhasználásra a betegek ellátásának optimális eredményessége érdekében. A kórházi gyógyszerészeknek, a többi érdekelttel együttműködve, olyan kritériumokat és mérési módszereket kell kidolgozniuk, amelyek lehetővé teszik a gyógyszerértékelési feladatok prioritásainak meghatározását.

1.4 Minden kórháznak rendelkeznie kell egy olyan kórházi gyógyszerésszel, aki teljes körű felelősséget vállal a gyógyszerkészítmények biztonságos, hatékony és optimális felhasználásáért. Az egészségügyi hatóságok feladata gondoskodni arról, hogy minden kórházi gyógyszerterápiát olyan gyógyszerész irányítson, aki megfelelő gyakorlattal rendelkezik kórházi környezetben, és egyértelműen számot tud adni kórházi gyógyszerészeti kompetenciájáról.

1.5 A kórházi gyógyszerészeknek, minden más érdekelttel együttműködve, olyan kórházi gyógyszerészeti eljárási-, illetve működési rendet kell kidolgozniuk, amely a kórházi gyógyszerellátás teljes tevékenységi körére kiterjed. Ebben szerepelnie kell annak, hogy a gyógyszerfelhasználás és a betegellátás eredményességének optimalizálása érdekében a kórházi gyógyszerész a gyógyszerfelhasználási folyamat minden lépését ellenőrzi úgy, hogy azok a köz- és magánszféra egészségügyi szükségleteinek és érdekeinek megfelelően legyenek.

1.6 A kórházi gyógyszerészeknek vezető szerepet kell vállalniuk a multidiszciplináris, egész intézményt átfogó Gyógyszerterápiás Bizottságok vagy annak megfelelő testületek tevékenységeinek összehangolásában. Teljes jogú tagként megfelelő képvisellel kell rendelkezniük ezen bizottságokban, amelyek feladata a gyógyszerkezelési eljárások felügyelete és fejlesztése.

1.7 A kórházi gyógyszerésznek részt kell vennie a gyógyszerfelhasználási folyamatokhoz kapcsolódó információs és kommunikációs technológiák (IKT) tervezésében, azok paramétereinek meghatározásában és értékelésében. Ez biztosítja, hogy a gyógyszerészeti szolgálat az általános kórházi információs és kommunikációs rendszer integrált része, magában foglalva az elektronikusan (e-egészségügy) és mobil eszközök segítségével (m-egészségügy) elérhető egészségügyi szolgáltatásokat.

2. szakasz: Kiválasztás, beszerzés és elosztás

2.1 A kórházi gyógyszerészeknek részt kell venniük a gyógyszerek (köz)beszerzésének

folyamatában. Biztosítaniuk kell a (köz)beszerzési eljárások átláthatóságát a bevált gyakorlatnak és nemzeti jogszabályoknak megfelelően, a gyógyszerek biztonságára, minőségére és hatékonyságára vonatkozó alapelvek értelmében.

2.2 A kórházi gyógyszerészetnek vezető szerepet kell vállalnia a gyógyszerfelhasználási folyamatok valamint a gyógyszerkészítményekhez kapcsolódó technológiák alkalmazásának kidolgozásában, monitorozásában, felülvizsgálatában és fejlesztésében. Ezen folyamatok alkalmazása lehet más egészségügyi szakemberek feladata, és így a felelősség megosztásának mértéke is eltérő lehet a gyógyszerkészítmény, a gyógyszerkészítményhez kapcsolódó technológia, a betegellátás helye és a betegellátást végző szakterület függvényében.

2.3 A kórházi gyógyszerészeknek részt kell venniük a helyi, regionális és/vagy országos formulárium, illetve formuláriák kidolgozásának, karbantartásának és alkalmazásának összehangolásában. A formuláriát az elérhető legjobb bizonyítékokon alapuló iránymutatásoknak, protokolloknak és kezelési folyamatoknak megfelelően kell kialakítani, magában foglalva a terápia eredményességére vonatkozó információkat és farmakoökonómiai értékeléseket is, amennyiben ezek hozzáférhetőek.

2.4 A (köz)beszerzéseket a formuláriának, illetve gyógyszer alaplístának megfelelően kell lebonyolítani. Az alaplístán nem szereplő készítmények megfelelő beszerzésére szigorú eljárásrendet kell kidolgozni és működtetni, legfőképpen az

egyes betegek biztonságos és hatékony ellátását szem előtt tartva.

2.5 Minden kórházi gyógyszerértárnak rendelkeznie kell megfelelő intézkedési tervvel az esetleges gyógyszerhiányok kezelésére.

2.6 A kórházi gyógyszerértárak felelősek minden, gyógyszerekkel kapcsolatos kórházi logisztikai folyamatért. Ez magában foglalja a gyógyszerkészítmények megfelelő tárolásának, előkészítésének, adagolásának, elosztásának és ártalmatlanításának biztosítását, beleértve a klinikai gyógyszervizsgálati készítményeket is.

2.7 A kórházi gyógyszerésznek részt kell vennie a betegek által a kórházba behozott gyógyszerek felhasználására vonatkozó eljárások kidolgozásában.

3. szakasz: Előállítás és egyedi készítmény összeállítása

3.1 Egy gyógyszerkészítmény kisüzemi előállítását vagy magisztrális elkészítését megelőzően a kórházi gyógyszerésznek meg kell bizonyosodnia arról, hogy létezik-e azzal terápiásan egyenértékű, kereskedelmi forgalmazású, törzskönyvezett gyári gyógyszer. Szükség esetén a választandó készítményt az érdekeltekkel meg kell vitatnia.

3.2 A magisztrális és egyedileg előállított gyógyszerkészítményeket a kórházi gyógyszerértárban kell elkészíteni, vagy – a kórházi gyógyszerész felelősségével – külső forrásból beszerezni.

3.3 Egy gyógyszerkészítmény elkészítését megelőzően a kórházi gyógyszerésznek kockázatértékelést kell végeznie az alkalmazott gyakorlatnak megfelelő

minőségi követelmények megállapításához. Ennek során át kell tekinteni a helyi adottságokkal, felszereléssel, gyógyszerészeti szaktudással és szignálással kapcsolatos feltételeket.

3.4 A kórházi gyógyszerésznek biztosítani kell, hogy megfelelő minőségellenőrzési, minőségbiztosítási és nyomonkövethetőségi eljárások működjenek a gyógyszerértékben készített magisztrális és egyedi előállítású készítményekre vonatkozóan.

3.5 Expozíciós szempontból veszélyes, illetve erős hatású gyógyszerek készítése kizárólag megfelelő feltételek mellett végezhető, annak érdekében, hogy a termék szennyeződésének kockázata és a kórházi dolgozók, a betegek, valamint a környezet expozíciójának veszélye minimalizálódjon.

3.6 Ha ampullába töltött szilárd gyógyszerek feloldása, illetve injekciók és infúziók elegyítése a betegellátó osztályokon történik, a kórházi gyógyszerésznek olyan írásos eljárási szabályzatot kell jóváhagynia, amely biztosítja, hogy az ezen folyamatokban részt vevő alkalmazottak a megfelelő ismeretek birtokában vannak.

4. szakasz: Klinikai gyógyszerészeti szolgáltatások

4.1 Az együttműködésen alapuló, multidiszciplináris terápiás döntéshozatal elősegítése érdekében a kórházi gyógyszerésznek részt kell vennie a betegellátás teljes vertikumában, a terápiás döntéshozatalban, beleértve a gyógyszeres kezelésre vonatkozó tanácsadást, megvalósítást és terápiaváltozás esetén annak monitorozását, teljes együttműködésben az orvosokkal,

ápolókkal, betegekkel, és más egészségügyi szakemberekkel.

4.2 A kórházi gyógyszerész köteles minden orvosi rendelvényt a lehető leghamarabb ellenőrizni és jóváhagyni. Amennyiben azt a beteg klinikai állapota lehetővé teszi, ez az ellenőrzés a gyógyszer kiadása és alkalmazása előtt meg kell történnjen.

4.3 A kórházi gyógyszerésznek hozzáféréssel kell rendelkeznie a betegek egészségügyi és terápiás adataihoz. Klinikai beavatkozásait rögzítenie kell a betegek egészségügyi nyilvántartásában, és szükséges ezek elemzése is a minőségfejlesztő beavatkozások elősegítéséhez.

4.4 Betegfelvételkor a kórházi gyógyszerésznek a beteg által használt valamennyi gyógyszerkészítményt rögzítenie kell a beteg elektronikus egészségügyi nyilvántartásában, illetve kórlapján. A kórházi gyógyszerésznek értékelnie kell a beteg gyógyszereinek megfelelőségét, beleértve a gyógynövény tartalmú és étrend-kiegészítő készítményeket is.

4.5 A kórházi gyógyszerészeknek elő kell segíteniük a betegek egészségügyi ellátóhelyek közötti, illetve ellátóhelyen belüli zökkenőmentes mozgását a gyógyszerekre vonatkozó információk továbbításával az áthelyezések során.

4.6 A betegellátó team szerves részeként, a kórházi gyógyszerészeknek érthetően megfogalmazott formában kell tájékoztatnia az ápolói személyzetet és a betegeket a klinikai terápiás lehetőségekről, különös tekintettel a gyógyszerek alkalmazására.

4.7 A kórházi gyógyszerésznek tájékoztatással, oktatással és tanácsadással

kell segítenie a betegeket, az ellátást végzőket és más egészségügyi szakembereket, ha egyes gyógyszereket a hivatalos törzskönyvben rögzített indikációs körön kívül használnak.

4.8 A klinikai gyógyszerészeti szolgálatot folyamatosan fejleszteni kell a betegellátás eredményességének optimalizálása érdekében.

5. szakasz: Betegbiztonság és minőségbiztosítás

5.1 A kórházon belül a gyógyszerkészítményekkel összefüggésben végzett minden tevékenység során gondoskodni kell a következő hét alapkövetelmény teljesüléséről: a megfelelő páciens, a megfelelő gyógyszert, a megfelelő adagolásban, a megfelelő beadási módon, a megfelelő időpontban, a megfelelő tájékoztatással, megfelelően dokumentálva kell megkapja. Ezen alapkövetelmények „7M szabály”, vagy „7R szabály” néven is ismertek (az angol „sevenrights” kifejezésből).

5.2 Az intézeti gyógyszerértéknak biztosítania kell a gyógyszerfelhasználási folyamatokra vonatkozó, megfelelő minőségellenőrzési stratégiák kidolgozását, a hibák feltárása és a fejlesztési prioritások azonosítása érdekében.

5.3 Az egyes intézményeknek gondoskodniuk kell a kórházi gyógyszerértéknak gyógyszerfelhasználási folyamatainak külső, független minőségügyi akkreditációjáról. Az minőségügyi felülvizsgálatok eredménye alapján foganatosított intézkedésekkel biztosítani kell a gyógyszerértéknak folyamatok minőségének és biztonságának konstans fejlesztését.

5.4 A kórházi gyógyszerértéknak jelenteniük kell a nemkívánatos gyógyszerhatásokat és gyógyszerelési hibákat a farmakovigilanciáért, illetve gyógyszerbiztonságért felelős regionális vagy országos hatóságok felé.

5.5 A kórházi gyógyszerértéknak bizonyítékokon alapuló módszerekkel kell elősegítenie a gyógyszerelési hibák kockázatának csökkentését, ide értve a számítógépes döntéstámogatást is.

5.6 A kórházi gyógyszerértéknak feladata a magas rizikójú gyógyszerkészítmények körének kijelölése és a kockázatok minimalizálása érdekében mindazon eljárások biztosítása, amelyek a beszerzésüket, felírásukat, előkészítésüket, kiadásukat, alkalmazásukat és ellenőrzésüket szabályozzák.

5.7 A kórházi gyógyszerértéknak kell gondoskodnia a gyógyszerellátási folyamatok olyan kialakításáról, amelynek során az eredeti orvosi rendelvény és a gyógyszerelési nyilvántartás között nincsenek kézi átírási, illetve másolási műveletek.

5.8 A kórházi gyógyszerértéknak biztosítania kell, hogy minden allergiára, gyógyszerérzékenységre és egyéb, a gyógyszeralkalmazásra vonatkozó lényeges információ pontosan rögzítve legyen a beteg egészségügyi nyilvántartásában. A gyógyszerek felírását és alkalmazását megelőzően kell biztosítani ezen információk hozzáférhetőségét és figyelembe vételét.

5.9 A kórházi gyógyszerértéknak biztosítania kell, hogy a biztonságos gyógyszerfelhasználáshoz szükséges valamennyi információ hozzáférhető legyen a betegellátás helyén, beleértve az elkészítési és alkalmazási előiratokat is.

5.10 A kórházi gyógyszerésznek biztosítania kell, hogy a kórház területén tárolt gyógyszerkészítmények csomagolása és jelölése (szignálása) lehetővé teszi azonosításukat, biztosítja integritásuk megőrzését, és lehetővé teszi helyes alkalmazásukat. 5.11 A kórházi gyógyszerésznek olyan rendszereket kell támogatnia és alkalmaznia, amelyek lehetővé teszik a gyógyszerérték által expedált valamennyi gyógyszer nyomonkövethetőségét.

6. szakasz: Oktatás és kutatás

6.1 Az alapképzésben részt vevő gyógyszerészhallgatók tanterve gondoskodjon a kórházi gyógyszerészeti gyakorlat megszerzéséről. Az összes kórházi egészségügyi gyakorló szakember – köztük a kórházi gyógyszerész – szerepét be kell építeni a többi egészségügyi szakember képzésének tantervébe.

6.2 A gyógyszerfelhasználási folyamat valamennyi résztvevőjének rendelkeznie kell a feladatkörének megfelelő szakértelemmel. A kórházi gyógyszerészeknek részt kell venniük az

egész Európára kiterjedő kompetencia-keretrendszerek kidolgozásában annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb színvonalú gyakorlat követelmények megvalósulhassanak.

6.3 Elengedhetetlen fontosságú egy Európa egészére kiterjedő, egyéni kompetenciaértékelést magában foglaló, posztgraduális oktatási és képzési keretrendszer kialakítása a kórházi gyógyszerészet területén. Ezen túlmenően a kórházi gyógyszerészeknek ki kell használniuk a hivatásuk során kínálkozó oktatási és képzési lehetőségeket.

6.4 A kórházi gyógyszerészetnek aktív szerepet kell vállalnia a tudományos kutatásokban és a kutatási eredmények publikálásában, különös tekintettel a kórházi gyógyszerészet gyakorlati aspektusára. A tudományos igényű kutatási módszereket be kell építeni a kórházi gyógyszerészeti alap- és posztgraduális képzési programokba.

6.5 A kórházi gyógyszerészek a klinikai gyógyszervizsgálatok aktív szereplői. Résztvételük ezen vizsgálatokban egy nem megkerülhető, szükséges követelmény.

dr. Kozma Ádám
küldött